

DÜNYADAN HABERLER

TNPG'NİN İTALYA'DA ŞANSI DEVAM EDİYOR :

İtalya'da parlamenterlerden müteşekkil bir komite, ülkede gelecek yıllarda kurulması düşünülen nükleer santrallerin devletin sahip olduğu HU Holding Group tarafından kurulmasını ve bu santraller için gerekli yakıtın devlet yakıt şirketi ENİ tarafından karşılanmasını tavsiye etmiştir. Bununla beraber, komite tamamen İtalyan yapısı bir reaktör imâl edilmeden bu tavsiyenin büyük bir değer taşımadığını kabul ederek ileride kurulacak iki nükleer santral için yabancı yapımı iki reaktörün alımını onaylamıştır.

Şimdiki durumda, İtalya'da elektrik üretimi yapan kuruluş ENEL, Po nehri Üzerinde Piacenza ve Cremona arasında inşa edilecek nükleer santral için seçilecek reaktör dizaynı üzerinde incelemeler yapmaktadır. Santral için biri ENİ ile işbirliği yapan Nuclear Power Group, diğeri IRI ile birlikte çalışan General Electric of America tarafından takdim edilen iki dizayn mevcuttur. Santralin gücü 650 - 750 MW olup, TNPG'nin teklifi kısmen Hunterson B dizaynına dayanmaktadır.

GÜNEY AFRİKA'DA İLK ATOM SANTRALI

Güney Afrika Atom Enerjisi Kurulu ve Elektrik Enerjisi Komisyonu (ESCOM), Cape Town yakınında kurulacak olan ilk nükleer santralin yeri için ön hazırlık işlemlerini tamamlamağa çalışmaktadır.

Kurul, doğal ve zenginleştirilmiş yakıt esasına dayanan ve uranyum, toryum filizleri taleplerini, yatırım ihtiyacını, dövizin etkilerini, fabrikasyon ve yeniden işleme tabi tutma kapasitesini (reprocessing capacity) inceleyen iki rapor hazırlamıştır.

Diğer taraftan, ESCOM, ülkenin enterkonekte şebekesine bağlanacak nükleer santrallerin kurulması ve işletilmesi yükümlülüğünü taşıyan bir organdır. ESCOM ile işbirliği yapan Kurul'un 1969 yılı sonuna veya 1970 yılı başına kadar reaktör tipini tayin etmesi mümkün görünmektedir.

DÜNYA BANKASININ VERDİĞİ KREDİLER

Dünya Bankası, Caroni nehri üzerindeki Guri hidroelektrik santralının 700 MW a tevsiine yardım amacı ile, Venezuela'daki CVG Electrificación del Caroni CA'ya 31 milyon dolarlık bir kredi verilmesini onaylamıştır. Banka, Seylan Elektrik Enerjisi Kurulu'na sağladığı 21 milyon

dolarlık bir krediyle Maskeliya nehri üzerinde kurulacak 90 MW ük hidroelektrik bir santralin yapımına da katılacaktır. Kolombo'da kurulacak 25 MW lık gaz türbini ve iletim tesisleri tevsiide aynı kredinin kapsamına alınmıştır. Banka, 6,5 milyon doları telekomünikasyon tesislerinin gelişiminde ve 12 milyon doları 60 MW lık bir santralin kurulmasında kullanılmak üzere Kosta Rika'daki Institutcn Costarricense Electricidad'a da toplam 18,5 milyon dolarlık bir kredinin verilmesini onaylamış bulunmaktadır.

İSVİÇRE'DEKİ ATOM SANTRALLARI

İsviçre'nin ilk nükleer santrali Beznau I geçenlerde kritik durumu basan ile geçirmiştir. Zürih 25 km kuzey doğusundaki Beznau Adası üzerinde yapımı devam eden ikinci nükleer santralin ise % 35 i tamamlanmıştır. Birbirlerine komşu olan bu iki santralin de kurulu güçleri 350 MW'tır. Her iki ünitenin teslimi yükümlülüğünü Westinghouse ve Brovra Boveri Co.'dan müteşekkil bir konsorsyum taşımaktadır. Ük ünite bu yılın sonlarına doğru servise girecek, ikincisi ise 1972 de tamamlanacaktır.

İSKOÇYA'DA YENİ BİR NÜKLEER SANTRAL

Connah's Quay B. olarak isimlendirilecek yeni bir nükleer santrali kurmak amacı ile, CEBG, Enerji Bakanlığından izin talebinde bulunmuştur. Onaylandığı takdirde santral, nihai kapasitesi 2500 MW a ulaşan ve gazla - soğuyan dört üniteden teşekkül edecek ve Kuzey İskoçya'daki üçüncü nükleer santral olacaktır.

FRANSA'DA BİR NÜKLEER SANTRAL DAHA SERVİSE GİRDİ

St. Laurent I nükleer santrali EDF şebekesine bağlanmıştır. Fransızların dördüncü öngörülen beton tipi nükleer reaktörü olan bu 480 MW lik Magnoc ünite halen nominal gücünün % 75 inde çalışmaktadır.

BATI ALMANYA'NIN İKİNCİ ATOM SANTRALI

Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin ikinci nükleer santrali Bal tık denizi kıyısındaki Greifswald Bodden yakınında inşa halinde bulunmaktadır. Santralin 1974 yılına kadar 800 MW lık bir kurulu güce sahip olacağı beklenmektedir. Daha sonra kurulu güç 2000 MW a çıkarılacaktır. Kullanılan PWR, halen Novo Voronezh'de inşa edilen tipten olup, birçok yeni gelişimi de kapsamaktadır.

TUNA ÜZERİNDE ZOR BÜT BARAJ

Tuna nehi üzerinde inşa edilen büyük Iron Gates barajının son ve kritik safhası başlamış bulunmaktadır, içinden Tuna'nın geçmekte bulunduğu dar bir kanal 50 000 m' dolgu maddesi ile doldurulmuştur. Temmuz ve Eylül ayları arasında nehir en düşük seviyesinde bulunmaktaydı.

Saniyede 7000 m³ lük bir debideki son 100 metreyi kapatma işlemi, Sovyetler Birliği'nde

yapılan benzer operasyonun ardından gelmekte ve baraj yapımı tarihinin en zor işlerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Tuna üzerindeki santraller zincirinin bir parçası olan Iron Gates (Demir Kapılar), 2100 MW'lık kurulu gücü ve 11 800 GWh'lik yıllık enerji üretimi ile en güçlü Tuna santrali olacaktır. 1971 yılında tam kapasite ile servise girecek şekilde programlanmış olan santral, bir Yugoslav - Roman ortaklığı projesi olup üretilen enerji her iki ülke arasında paylaşılacaktır.

DUYURU

Odamızda kurulan özel bir komisyonun uzun bir mesaiden sonra hazırladığı ve dergimizin Haziran 1969 sayısında yayınlanan,

«Türkiye'nin Elektrik Sorunlarının Uzun Vadeli Çözümü ve Yurdu-muzda Elektronik İmalât Sanayiinin Kurulması Yolundaki Çalışmalar» raporu hakkında Odamızca gerek bu konuda yetkili gerekse diğer üyelerimizin görüş ve tenkidlerini bildirmeleri rica edilmişti. Bugüne kadar konuyla ilgili hiçbir görüş Odamıza gelmemiştir. Ülkemizin enerji sorunlarına eğilen bir rapor hakkında ilgililerin daha yakın alâkasını beklemekteyiz. Görüş ve tenkidler dergimiz yoluyla bütün üyelerimize ve ilgililere duyurulacaktır.

D U Y U R U

İ.T.Ü. de çift kademeli öğretime geçiş münasebetiyle, üyelerimizin kazanılmış hakları ile ilgili olarak İ.T.Ü. Rektörlüğüne yazdığımız yazıya aşağıdaki cevap alınmıştır. İlgili üyelerimize duyururuz.

«E.M.O. Başkanlığına - ANKARA

10.9.1969 tarih ve 7/4124 sayılı yazı karşılığıdır.

(İstanbul Teknik Üniversitesi Mühendislik ve Lisans Öğretim Yönetmeliği) 1969 - 70 öğretim yılından itibaren alınacak yeni öğrencilere uygulanacak, lisans ve lisans üstü eğitime ait ders programları, kademeler arası geçişte aranacak şartlar, imtihan sistemi gibi hususlar, ikinci kademe Yönetmeliğinde hüküm halinde ifade edilecektir.

Henüz çalışma safhasında bulunan ikinci kademe Yönetmeliği hakkında zamanında bilgi verilmesinin mümkün olabileceğini bildirir, saygılarımı sunarım.»

İ.T.Ü. Rektörü A.
Genel Sekreter